

Asia: LVM035:00/2019

Valtioneuvoston periaatepäätös logistiikan digitalisaatiosta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Tieyhdistyksen lausunto logistiikan digitalisaatiostrategiasta VN/13450/2020

Tällä hetkellä on lausunnolla useita eri luonnoksia (mm. Fossiilittoman liikenteen tiekartta ja Liikenne 12) , jotka viittaavat ristiin toisiinsa. Kokonaisuus on epäselvä ja on vaikea varmistaa, että erilaiset asiakokonaisuudet tulevat todellakin huomioiduksi jossakin näistä kokonaisuuksista.

Logistiikan digitalisaatiostrategiassa esitellään joukko toimenpiteitä, joiden yhteydessä on arvioitu kunkin kokonaisuuden kustannukset eri toimijoille. Tässä yhteydessä olisi ollut syytä myös arvioida toimenpiteiden vaikutuksia; paljonko esitettyjen investointien avulla saadaan vähennettyä esimerkiksi kustannuksia tai vaikkapa päästöjä.

Strategiassa on otettu kiitettävästi huomioon myös tieinfra ja sen tietosisällön kartoittaminen ja hyödyntäminen. Suomen Tieyhdistys haluaisi esittää kuitenkin kahta eri kokonaisuutta, jotka tulisi ottaa mukaan strategiaan.

1. Tiestön kunto pitäisi kartoittaa digitaalisesti. Kuntotietoa pitäisi myös pitää yllä. Digitaalisen kuntotiedon avulla voitaisiin päästä ennakoivaan tiestön kunnossapitoon ja täsmätoimiin.

Suomen yleisellä tieverkolla uusilla käytännöillä ja 2-3 vuoden lisärahoituksella, joka on sidottu uusien mallien käyttöönottoon, olisi mahdollista saavuttaa perustienpidossa yli 50% säästöt laskennallisissa vuosikustannuksissa päällystetyllä tieverkolla, jonka liikennemäärä on alle 4000 ajon./vrk, joita on noin 80% tieverkosta ja vähintään 40% säästöihin lopulla vilkkaammin liikennöidyillä tieverkolla.

Toisin sanoen 70-80 milj€:n lisäinvestointi seuraavan kolme vuoden aikana digitalisaatiopohjaiseen proaktiiviseen kunnossapitoon tuo tämän jälkeen niin merkittävät säästöt vuosikustannuksissa, että investointi olisi kuoletettu jo 6-7 vuoden kuluttua ja sen jälkeen voidaan puhua säästöistä. Tämä lisäksi tiedot ovat tasaisempia, jolloin alentuneen polttoainekulutuksen ansiosta hiilidioksidipäästöt vähenevät. Edelleen parannettu talvihoito parantaa myös merkittävästi liikenneturvallisuutta. Lopuksi tällä tavalla voidaan parantaa tasapuolisesti koko maan tiestön palvelutasoa, ei vain joissakin yksittäisissä kohteissa.

Ajantasainen teiden ja siltojen kuntotieto avaisi myös mahdollisuuden optimoida kuljetusreittejä, jolloin voitaisiin vähentää myös päästöjä.

2. Yksityistieverkko on Suomen suurin liikenneverkko (365 000 km). Iso osa kaupunkiseutujen ulkopuolisesta liikenteestä käyttää jossain matka- tai kuljetusketjun vaiheessa yksityisteitä. Digitalisaatiohankkeissa ja ajoneuvojen automaatiota kehitettäessä on varmistettava, että liikkuminen on mahdollista myös siirryttäessä valtion tieverkolta yksityistieverkolle. Useissakaan tapauksissa kuljettaja ei itse havaitse ajavansa yksityistiellä.

Raitanen Nina
Suomen Tieyhdistys ry